

NIU TIRENI.

TE TAU WHA TE KAU MA WHITU O TE KUINITANGA O

KUINI WIKITORIA.

*****

WHAKAWHAITITANGA.

Ingoa. Matua korero. 1. Ingoa Poto. 2. Me ahei a Hori Kerei Taiaroa ki te whakahaere i ana whenua me te kore tikanga here.	3. Kaua nga Ture Whenua Maori e pa ki nga whenua a Hori Kerei Taiaroa. 4. Me ahei a Hori Kerei Taiaroa ki te tono kia tukua ana whenua ki raro i te Ture Tuku Whenua. 5. Ahua o te tono. 6. Whakaputanga Tiwhikete.

HE TURE hei whakamana i a Hori Kerei Taiaroa, he Tangata Maori no te Koroni o Niu Tireni, ki te hoko i ona ake whenua i roto taua Korini a me kaua ia e araitia e nga kupu o tetahi, o etahi ture ranei e whai mana nei i roto o Niu Tireni mo nga Maori me nga Whenua Maori.

NOTEMEA ko Hori Kerei Taiaroa, he tangata Maori no Niu Tireni, nona etahi Whenua e takota ana i roto o Niu Tireni; na ko etahi wahi o aua whenua he mea karaati atu ki a ia e te Karauna, i raro i nga tikanga o etahi Ture a te Runanga Nui o Niu Tireni; a ko etahi wahi o ana whenua he mea hoko nana i nga tangata Maori o Niu Tireni me etahi atu: A notemea tera pea taua Hori Kerei Taiaroa e whiwhi ki etahi atu whenua ano mona ake, mo tona kotahi, a muri ake nei i runga i te hoko i te Karauna Karaati ranei: A notemea e tika ana kia whai mana taua Hori Kerei Taiaroa ki te hoko i aua whenua, a kia kaua ia e araitia e nga kupu o tetahi, o etahi Ture ranei e whaimana nei i roto o Niu Tireni mo nga Maori me nga whenua Maori, engari kia pera ano ia me nga pakeha e whanau pononga ana kia te Kuini, a e kaha nei ki te hoko i o ratou whenua i Niu Tireni:

NO REIRA KA MEINGATIA HEI TURE e te Runanga Nui o Niu Tireni e noho huihui ana i roto i te Paremete i runga i tona mana; koia tenei:—

1. Ko te Ingoa Poto o tenei Ture ko “Te Ture o nga Whenua o Taiaroa, 1883.”

2. Me mana taua Hori Kerei Taiaroa ki te tuku whenua pena me te Pakeha e whanau pononga ana kia te Kuini e kaha nei ki te hoko whenua i Niu Tireni, ara me mana taua Hori Kerei Taiaroa ki te hoko, ki te riihi, ki te mokete, ki te aha atu ranei i ana whenua e mau ana ki a ia inaianei, a muri ake nei ranei tau ai ki a ia, na me kua e pa he here ki aua whenua ahakoa ko tona take ki aua whenua ki tetahi wahi ranei o aua whenua, he mea karaati atu na te Karauna i raro i tetahi i etahi Ture ranei e mana nei i Niu Tireni, i mana ranei i mua mo nga tangata Maori o Niu Tireni apiti atu ki nga Whenua Maori o Niu Tireni, ahakoa he tikanga ke to aua Ture.

3. Ko nga tikanga o aua Ture e mana nei, i mana ranei i mua, a muri ake nei ranei mana ai i Niu Tireni mo nga tangata Maori o Niu Tireni me nga Whenua Maori o Niu Tireni, me kua e pa ki nga whenua o Niu Tireni kua whakahuatia ake nei, a e noho nei aua whenua no Hori Kerei Taiaroa, a muri ake nei ranei taka ai ki a ia.

4. Me whai mana taua Hori Kerei Taiaroa i runga i te Ture ki te tono-a-tuhituhi ki tetahi Rehita Whenua o te Takiwa i whakaturia i raro i nga Ture Tuku Whenua e mana nei i Niu Tereni, e takoto nei aua whenua i roto i tona takiwa, kia whakatakaia au whenua ki raro ki nga tikanga o aua Ture.

5. Ko aua tu tono me rite ano ki ta aua Ture i whakatakoto ai te ahua, a me haere koki i raro i nga tikanga o aua Ture e mana ana i Niu Tireni, ara i te mea e pa aua ki aua tu tono kua kiia ake nei.

6. Ki te marama taua Rehita Whenua o te Takiwa ko taua Hori Kerei Taiaroa te tangata nona anake te whenua e whakahuatia ana i roto i taua tu tono, na me whakaputa e taua Rehita Whenua Takiwa ki taua Hori Kerei Taiaroa tetahi tiwhikete whaitaketanga etahi tiwhikete whaitaketanga ranei i raro i aua Ture Tuku Whenua, engari mehemea he mahinga o mua atu kei runga i aoa whenua me whai mana tonu era.